

EL LLENGUATGE

27/II/1977

En compra de nous

La inexistència, en castellà, d'un pronom partitiu equivalent al nostre pronom en l'ha emmenat a recórrer a solucions succedànies en aquells casos en què no és possible una omisió pura i simple del complement que, lògicament, hauria d'ésser representat per aquest pronom. Efectivament, en castellà són possibles, preceptivament, oracions com «No llevo» i «No tiene», amb les quals en realitat es vol expressar, per exemple, «No llevo camisa» i «No tiene pan», però en canvi ha de recórrer als pronoms febles determinats en aquells casos en què no és avinent de representar un complement directe pel grup nominal corresponent —perquè ja ha estat esmentat abans— i, ahora, en què cal representar-lo per un element o altre, perquè se li ha d'atribuir un adjectiu. Això origina, aleshores, frases com ara «Los compra nuevos» o «Las tiene azules».

Però aquestes oracions tenen l'inconvenient que són ambivalents. I no n'explicaríem millor l'ambivalència que amb les dues traduccions al català que permetria cada una d'elles. Així, la primera es podria traduir per Els compra nous (tots aquells de què és qüestió) i En compra de nous (un cert nombre, fent abstracció dels altres). Anàlogament: Les té blaves (totes les cintes que té, p. e) i En té de blaves (té cintes blaves, prescindint de si en té d'altres colors). I on realment volíem anar a parar, justament és aquí: a la possibilitat, que cal evitar, que es tradueixi sistemàticament «Los compra nuevos» per Els compra nous, sense tenir en compte el sentit de cada cas. Dit d'una altra manera (perquè normalment no es tracta pas de traduccions): que la influència del model de la solució del castellà ens faci prescindir de les nostres construccions peculiars amb el pronom partitiu.

ALBERT JANE